

ཐེངས་འདི་གུ་ལ་བཞག་ ༡༠༥

༡༡། ཁོ་ནི་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(༡༩/༡༩)

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྙིང་ཁང་།

༡། ཚཱ་མོ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་
པོད་བཙུ་བརྒྱད་པ་བཞུགས།

དཔེ་སྟེན་ལ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་ལ།
དཔེ་སྟེན་འགན་འཁུར་ལ། ཚངས་པོ།
མདུན་ཕྱག་མཇེས་འགྲོ་ལ། འགྲོ་འདུལ་རྩོམ་ཞེ།

ཐེམ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་འགྲུག་ལ།

དེབ་བརྒྱ་དང་ལྔ་ལ།

༡༡། ཅོ་རྟེ་གྲགས་པ་བཤད་སྟུང་གི་གསུང་འབུམ། ।

(༡༩ / ༡༩)

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞེས་འབྲུག་ཁང་གིས་བསྐྲིགས།

*

ཀྲུང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྟེན་ཁང་གིས་བསྐྲིག་ཏེ་བཀྲམ།

པེ་ཅིན་མཐོ་རིན་ཚུན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་སྐུ་དཔར་བཟབ།

ཆུ་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༩པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྲིགས།

ཆུ་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༩པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཟབ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠ ༡ — ༡༥༠༠

ISBN978—7—80253—140—6/B. 65

གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་(དེབ་ ༡ — ༡༩ཡོད་) ལ་རིན་སྒྲིབ། ༥༥.༩.༠༠

出版人:周华
责任编辑:聪博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

卓尼·扎巴谢珠文集:第1-18卷 藏文
百慈藏文古籍研究室编. - 北京:
中国藏学出版社, (先哲遗书. 88-105卷) 2009. 9
ISBN 978-7-80253-140-6
I. 卓… II. ①卓…②百… III. 喇嘛教-文集
- 藏语 IV. B946.6-53
中国版本图书馆CIP数据核字(2009)第010748号

先哲遗书 (第105卷)
卓尼·扎巴谢珠文集
(18/18)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本: 880×1230毫米1/32 印张: 252
2009年9月第1版 2009年9月第1次印刷
印数: 0001—1500册

书号: ISBN978-7-80253-140-6/B. 65

本文集总定价(1-18卷): 458.00元

༣། འདེམ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 ཅས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་
བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་དང་
མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་
དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སྟོང་གནང་
སྟེ། དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉེ་པའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་
གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་གྱི་སྐད་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་
ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཏྲི་ཁྲིར་ལོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉེ་
པའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་རྩ་བཏབ།
དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྟོན་བཞེངས་ཏེ་སྤྱང་སྟོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་
མུས་སྤྲོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་བྱལ་ཞོར་སྤྱང་སྟོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་
རིག་པའི་གལ་ཆའི་དབྱུད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་
མི་རིགས་རིག་གནས་ཞོར་མཛད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱང་སྟོབ་བགྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་
གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་
དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། སྟོན་རྒྱུ་རིག་གནས་སྤྱང་སྟོབ་དང་
བོད་རིག་པའི་དབྱུད་ཡིག་སྤྱང་སྟོབ་དང་ཆ་ཆང་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་
འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅེས་བརྟམས་》 ཞེས་པའི་

དཔེ་རྟེན་དཔེ་དཀོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་མཐུན་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་
 དཔེ་རྒྱན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་
 བྱུང་ཐོག་《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྟེན་དཔེ་དཀོན་གསལ་ཆེན་གྱི་
 དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་རྒྱན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྡོན་བྱོན་མེས་པོ་
 མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དཀོན་གསལ་
 ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དཀོན་གསལ་ཆེན་དག་
 རྩོགས་གཅིག་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། ནང་དོན་རིག་པ་
 དང་། གསལ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུ།
 ཅིས་རིག་ཐོགས་བརྩ་བླག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་དཔེ་དཀོན་མོར་བྱ་
 དགོས་འདོད་ཀྱི་འདུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་རྒྱན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་
 རྒྱན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརླིང་གྱི་འོས་འགན་ཞིག་
 དུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་རྒྱན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་།
 ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དཔུ་བྱིད་དང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདོང་འཛིན་དང་མཐོང་
 ཆེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དཔུ་མེད་བྱིས་རྟེན་གསུག་
 ཡིན་པས། མ་དཔེ་གསལ་མི་གསལ་དང་སྒྲུང་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་རྩྭ་གསལ་འདྲ་
 མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་
 བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་མྱོང་བསྟུ་

ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཞུགས་གསར་
ཀྱི་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་པ་བྱུང་། པར་གིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་
རྟེན་གཞན་པ་དང་བསྐྱར་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེབ་སོ་སོའི་
བསྐྱེད་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྟེན་གྱི་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ དཔེ་རྒྱུན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་
ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་
དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཛུབ་སྟོན་
གྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་
བརྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལྷ་དག་ལ། ཡིག་
རྒྱུག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་
པོས་ཞབས་སྟེ་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ལྷ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་
ཆོགས་བཞི་ཁྲལ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་གཤམ་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་
ནོར་འཁྱག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ཤིང་པས་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྐང་
གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ཞུ་ཞུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས།

སྟེ་ལོ་ ༢༠༠༥ལོའི་ཟླ་བ་ ༡༡པའི་ཆོས་ ༡༠ལ།

སྒོན་འགྲོའི་ལུ་ཚིག་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྣམས་
དང་། ས་དགོ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དམ་པའི་
སྦྱིས་བུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྒྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
པའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སུ་རྟགས་སྟོན་དག་མདོན་བརྗོད་ཐེབ་སྦྱོར། ལྷན་
ཅིས་འབྱུང་ཅིས། སྒྲ་ཚད་བཞོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚད་ལ་མ་ཁོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
འཆད་ཉན་འཕྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཐོག་མར་སྒྲོལ་
བཏོད། བར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྦྱོང་
སྒྲེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྒྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་ན་
རི་རབ་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཚོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
གངས་སུ་བགངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་རྟོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་རྒྱལ་རྒྱུ་དང་དར་བྱུང་ཆེ།
ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་རྒྱུ་དང་མཆོད་དེ། དཔེར་ན། ཨོ་ག་སི་ཐོར་རྟེ་
དང་། ཉར་མིང་ལྷ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་

མོ་ནམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆོན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་བཤད་སྐབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུ་བརྒྱུད་ཅས་པ་དེ་
གང་དང་གང་ཡིན་པའི་ངོ་སྟོན་མདོ་ཙམ་ཁྱུ་ན། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་
ཀོང་སྐུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློན་ཐོན་མི་བེ་རོ་སྐྱ་ཙག་ཞང་། །གཞུབས་
ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བྱ་སྟོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ།
ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད། རྟོང་མ་བཀའ་གདམས་
ལམ་འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱར་དུག་བསྟེན་སྐབ་པོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུར་བྱེད་དང་འཆད་
རྒྱུ་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐབ་པ་ཉམས་སུ་
ལེན་རྒྱུ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བྱེད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐབ་བརྒྱུད་འབྲན་
པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྐབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུ་བརྒྱུད་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ །བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་
ནམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡངས་པ་མེད་པར་
བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རའི་བརྒྱུད་འཛིན་ནམས་ལ་འཕྲན་ལུན་ཡན་བདེའི་
དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་
པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས། དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བརྩའི་གོང་
ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་
པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གཤམ་ལྟར་ལགས།

དེ་གི་གནས་གནས་པ་ཐོན་འགྲེལ་གྱི་ལ་དང་ཆུ་མེད་ཅིག་ ཉང་གི་ཡང་དག་
 ལཱ་མེད་ཅིག་གི་ཉི་འོད་སྤྲོད་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གིས་འགོ་བཙུག་
 དང་ཅ་འཕྲོགས་གནང་ནས། དེ་མེད་འཕྲོད་བསྟུང་། ལེགས་སྒྲིག་ དེ་མེད་སྒྲིག་
 རྒྱུ་ལྟེན་ལོགས་གི་སྒྲིག་ནས་རང་དེགས་གི་དེག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཆུང་དང་།
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཕྲོས་བསྟུན་གི་སྒྲིག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིག་པ་
 བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་འོངས་སུ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིག་པ་འདིར། རང་མེད་ཡབ་
 མེས་རྒྱལ་གིས་བཞག་པའི་པ་ལོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་དེ་ཅིག་གི་བསོད་
 བློས་གི་བཀོ་སྒྲུབ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྒྱལ་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོས་སྤྱད་སྒྲུབ་དང་
 དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ཉི་མེས་རྒྱལ་གིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུ་
 ཅག་པོད་གི་དེག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིག་འབུལ་མཁན་གི་ཆུན་
 དང་འབྲེང་གསུམ་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་མེད་ལྷག་པར་བབ་པའི་
 གཞན་ཁྲིད་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་བླ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲིག་པ་དམ་པ་རྒྱལ་གིས་
 ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་ཏྲ་བཙུག་ལས་གྲུབ་
 པའི་མདོ་སྒྲུག་གི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྒྱལ་ཐར་
 དང་གསན་ཡིག་བརྒྱུད་དང་སྒྲན་དག་ ཅིས་དང་གསོ་དེག་སོགས་དཔེ་དཀོན་
 འཕྲོར་ བ་ རྒྱལ་ བསྟུས། ཆད་ བ་ རྒྱལ་ བསལ། ཉམས་ བ་ རྒྱལ་ གསོས།
 ལྷགས་ བ་ རྒྱལ་ བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་ཅེས་པ་སོགས་
 དེམ་ བ་ བསྟར་ ཆགས་ སུ་ བར་ ཏུ་ བསྒྲུབ་ ཅིས་ཡོད། ད་ ལན་ ང་ ཆོས་ འཆོལ་ བསྟུ་

སྤྱབ་པའི་ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་བཙུ་བརྒྱད་པོ་འདི་
མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ནང་ནས། རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱན་རླང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྒྲུབ་ཞུ་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་
ལྡན་ཞིང་མཁྱེན་སྤྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་
བཀའ་སློབ་སྦྱོལ་གནང་དང་། དཔེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྤྱབས་འཇུག་
ཡོང་བ་མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་ལང་ཆོ་
རྒྱས་ཤིང་། མེས་ཀྱི་སློ་གོས་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྟིང་
པོས་དཔེན་པའི་ཁ་པོ་འདོན་བ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྟིང་ལ་
འཆང་། དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡོན། ལྟ་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གནས་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟན་གྱི་སྤྱི་ཁྱའི་ལས་ཀ་རྩེད་ཟད་རེ་སྤྱབ་ལུས་
ན། མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འབྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྟེས་འབུལ། རང་
ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མངོན་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་ལགས་
པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ཞུའོ། །

སྤྱན་འཕྲོག་རྒྱན་འབྲུམས་པོ་སྤྱབ་བསྟན་ཉི་མས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༥པའི་བྲ་ཆོས་ལ་གྲས་སུ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་ལངས་པ་ ༡ རྗེ་
བཙུན་ཙོ་མེ་གསལ་བ་བཤད་སྐབ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་པོད་བཙུང་པོ་འདི་
ནི་གཟུང་དཀར་མཆོག་སྐུ་ལ་ཐུབ་བསྐྱེད་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་
བཟང་པོའི་བསྐུ་ལ་ལྷག་འོག །མཐུན་པོ་འགོ་འདུལ་དོ་རྗེ་མཆོག་དང་ཆུན་ཀླུ་
བདེ་ལེགས་རྣམ་གཉིས་གཙོས་དེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ནས་དཀར་
རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ཀླང་བརྒྱུད་ནས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་དག་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབུལ་
ཐུབ་པ་བྱུང་།

ཉི་པའི་ལོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་འོག་དེད་
དཔལ་བཙུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བོད་ཁྱེད་ཀྱི་ས་ཆ་སོ་
སོའི་དཔེ་རྙིང་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱང་སྐྱོབ་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཁྲིད། ད་ལན་ཙོ་མེ་
གསལ་བ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་འདིའི་མ་ཕྱི་ཚེས་ཟླ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
གྲིང་ནས་གཡར་གནང་བུང་བའི་ཙོ་མེའི་སྐར་མ་བོད་གངས་བཙུག་ཅིག་ཅན་ལ།
ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་ལས་གཙོ་བོ་རྒྱུད་ཟླ་སོ་སོའི་རྣམ་བཤད་དང་།
དབུ་མ་དང་ཐར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་སྒྲོར། སྤྱན་དག་དང་ཅིས། བརྒྱ་སྒྲོད་
རིག་པ་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར་སོགས་མདོར་ན་བཙུ་ཐུག་རིག་
གནས་མཐའ་དག་གི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་ཡོད། གསུང་འབུམ་འདི་
ཉིད་སྐུ་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོ་ནས་སྐྱེད་ཞུས་ཀྱི་དབུ་བཙུགས་ཉི་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་

ཡིན།

ང་ཚོས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་འདེགས་དང་། བོད་ཀྱི་
མེས་པོ་དག་གི་བྱུང་སྐབས་གསལ་བསྟན་པའི་རིག་གནས་འདི་དག་སྐྱབ་པའི་མོ་
འདིའི་སྤྱི་ཞབས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་ཀུན་སྨོང་གཙང་མས་
རྒྱུད་བསྟུལ་ཏེ། གསུང་འབུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ «མེས་པོའི་བྱུང་
བཞག» ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་སྤྱི་ཞབས་གཅིག་ལས་དུ་མ་འཆར་བའི་པར་
ཀྱི་འབྲུལ་དུ་སྟོན་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནི་ «མེས་
པོའི་བྱུང་བཞག»ཀྱི་དེབ་༥༥ནས་༡༠༥བར་དུ་ཆར་དུ་དངར་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་
དང་། པར་དུ་སྐྱབ་པའི་གོ་རིམ་ཁྲོད་དུ་འང་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་དང་རང་ལྟ་
མཆོག་འཛིན་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་དམ་པ་ཁོང་གི་གསུང་ལས་ཡིག་
ཅོར་དང་སྤང་སྟོན་ཡིན་པའི་འགའ་ཤས་བཅོས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བཅད་
གཏུབ་གཞོག་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་མ་བྱི་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།

མཇུག་དུ་འདི་ག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཁྲུས་ཏེ་གསུང་
འབུམ་འདིའི་མ་བྱིག་ཡར་གནང་མཇུག་མཁན་ཚོས་སྤྲེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་
གི་འདུས་སྤྲེ་ཡོངས་ལ་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ།

ཞེས་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
བཀའ་འབུམ་འདིའི་རྟེན་མའི་ལྷ་དག་པ་
དབྱི་ས་དཔལ་བཟང་གིས་ལྷ་ས་ནས།

ཕྱི་མ་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཙེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ནི། མདོ་སྐད་ཐོའུ་ཁྱའི་རབ་སོ་ཞེས་
བར་ཡབ་གཟུངས་སྐྱབས་འབུམ་ཞེས་བྱ་བ་པོན་དང་གསང་སྔགས་རྟིང་མའི་
ལུགས་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། ཡུམ་སྐལ་བཟང་སྟན་ཞེས་བཟྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་སྔས་
སྐྱེད་ཡོས་ (༡༩༥༥) ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐད་འཁྱུངས། གཞོན་
དུས་ནས་སྦྱོལ་མ་དང་། གདུགས་དཀར་སོགས་ཁ་ཏོན་རྒྱན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དད་བ་
དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གདུགས་དཀར་སོགས་འགའ་རེ་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་བར་
སློར་བྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་ཡང་མ་སྦྱོབ་པར་ཐར་ཐོར་ཤེས་པ་བྱུང་བར་གྲགས།

དགྲུང་ལོ་དགྲུའི་སྐབས་ཁྲི་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་གྲགས་
པའི་དུང་ནས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། དེ་རྗེས་ལོ་འགའི་རིང་ཆོས་སྦྱོང་དང་གཞུང་
འགའི་ཙུ་བ་སློར་བཟུང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པའི་ཕག་ལོའི་སྟོན་ཀ་དབུས་
ཕྱོགས་སུ་ཕྱེགས། ཉེར་གཉིས་པ་ར་མོ་ཆེ་དང་། དེ་རྗེས་ཡང་སེར་སྐད་ཐོས་
བསམ་གླིང་གི་གྲ་ཚང་དུ་ཞུགས།

རྗེ་བླ་ཤིས་དཔལ་བཟང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས། སློབ་
དཔོན་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སློབ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མའི་ཞལ་སྐྱ་
ནས་བསྐྱས་གཞུང་ནས་བརྟམས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབུམས་
དང་། ས་རིས། ལུ་ལྷ་རྟོར་ཡིག་སྟན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དག་

ལ་གསལ་སྤྱད་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་ལྷ་སའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་
 སློར་བའི་གོ་མིང་བཞེས་ཅིས་ཀྱང་དབུས་སུ་སོག་པོད་བར་འབྲུག་པ་བྱུང་སྟེ་སྟེ་
 སྤེད་མི་ཡི་ཉི་མ་བཀོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ལྟོང་མ་བྱུང་། དེ་ལོ་སེ་རའི་དཀའ་
 བཅུ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཙང་དུ་ཐེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་སློ་བཟར་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། སྤྱི་དབུས་སུ་འོངས་ནས་རྒྱུད་བྱུང་། དགའ་
 ལྷན། འབྲས་སྤངས་ནུམས་སུ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནུམས་ཀྱི་ཆེ་
 ལན་དགའ་རབ་བྱུང་ཡང་རང་གིས་རང་མི་བསྟོད་ཞེས་གསུངས། ལླུ་བས་དེར་
 ཐིག་ཅུའི་སློར་འགའ་རེ་ཡང་འབྲིད། ཕག་ལོ་ (༡༧༠༧) དབྱིད་ཆོང་པ་དང་
 འགྲོགས་ནས་རང་ལུས་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། ཤིང་རྩ་ (༡༧༡༤) ལོའི་ས་ག་ལྷ་བའི་
 ཆོས་བདུན་ལ་ཅོ་ཞེའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཀོའུ་ཕྱི་ནང་སོ་ཡས་ཀྱིས་བཀའ་
 བཞེན་དགོན་དེར་མཆོན་ཉིད་བྱ་ཆང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་མཛད།

ལོ་ངོ་གསུམ་དུ་སློ་གསར་དོན་གཉེར་དག་ལ་བསྐྱས་བྱའི་ཅིས་བཞག་
 བཏར། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ལ་གཞུང་བཅུགས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་དབུ་ནས་ཅིས་
 བཞག་རིམ་ཀྱིས་བཏར་བས་ལླུ་བས་ལྷ་པར་སླེབ་པའི་ཆེ་སྟེ་བྱུང་གི་ལོ་ལ་ཀོའུ་ཕྱི་
 བའི་སོ་ཡས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲི་པ་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཆད་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་
 ཀྱིས་སློང་དགོས་ཞེས་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དུག་བཅུམས་
 བས་དབུ་ཕར་ཀྱི་ནུམ་བཤད་སོགས་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཅོམ་པ་
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཐུང་བ་དུ་མ་སྟེ། དགོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
 དང་ཡས་ཀྱིས་གནང་སྤྱིན་བྱས་པ་ཕལ་ཆེར་དགོན་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་། འགའ་
 ཞིག་ནི་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུན་དབུས་སུ་འགྲོ་མིར་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་

ལྷན་པོ་རྣམས་སུ་མང་པོ་དང་གྲ་ཚང་ལ་འབྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བསྟན་པའི་
ཞབས་ཏོག་ཏུ་བཏང་།

དགུང་ལོ་དང་བརྒྱད་པ་བྱ་ལོ་ལ་རྒྱད་པ་གྲ་ཚང་གསར་བཙུགས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་མཛད་ཅིང་། དེའི་ལོ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་
ཤིང་གསར་བདེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་རྒྱད་ལ་འགྲེལ་པ་དང་ལྷན་ཐབས་སོགས་མང་དུ་
བརྩམས། དེ་ལྟར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་དང་སྐབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་འདུང་
བར་མཛད་པའི་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་ལྡ་པ་ས་སྟུལ་ (༡༧༤༢) ལོར་ཞི་བར་
གཤེགས་སོ། །

དཀར་ཆག

བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ལེན་ཚུལ་བཞུགས།	1
དགེ་བསྟེན་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་རྫོགས་བཅས་བསྐྱབ་ཚུལ་ འབྱེད་བདེ་མེ་ཏོག་ཐེང་མཛེས་བཞུགས།	7
གཙོད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲེས་ལུའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ ལམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།	43
རྗེ་བཙུན་སྤུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདམས་པ་སྟིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ འབྲིད་ཡིག་ཉམས་ལེན་སྟིང་པོ་བཞུགས།	57
མོར་ལྷ་མཆོད་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།	66
ཀུན་སྟོང་འཆོས་ཚུལ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོར་བཤད་པ་བློ་གསལ་ དགའ་བྱེད་བཞུགས།	70
རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་སྤྱུང་ལོ་མོར་རྒྱན་གསུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ མཆོད་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་དཔལ་སྟེར་བཞུགས།	90
དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་དམར་ཟུང་གི་སྤྱིན་སྟེག་སྐྱབ་ཐབས་	